

Sygn. akt I ACz 767/13

POSTANOWIENIE

Dnia 30 września 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym :

Przewodniczący:	SSA Andrzej Palacz

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2013r.

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa (...) **Spółdzielni (...) w S.**

przeciwko (...) **G. (...) Sp. jawna w B.**

o zapłatę

na skutek zażalenia **pozwanego**

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie VI Wydziału Gospodarczego z dnia 19 sierpnia 2013r., sygn. akt. VI GNc 414/13

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie go od kosztów sądowych na podstawie art. 103 u.k.s.c.

W uzasadnieniu wskazano, iż pozwany nie wykazał, stosownie do treści art. 103 u.k.s.c., braku dostatecznych środków na uiszczenie kosztów sądowych, uzasadniając swój wniosek w sposób bardzo ogólny i lakoniczny. Wyselekcjonowane dowody przedłożone przez pozwanego nie spełniają wymogu wykazania braku dostatecznych środków.

W ocenie Sądu, nie udokumentowanie wniosku o zwolnienie przez osobę prawną, nie uzasadnia zastosowania w takim przypadku art. 130 k.p.c., albowiem nie jest to brak formalny podlegający uzupełnieniu w trybie cyt. przepisu. Kierując się niniejszym, Sąd oddalił wniosek pozwanego.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł pozwany zarzucając naruszenie art. 103 u.k.s.c. poprzez nie zwolnienie go od kosztów sądowych pomimo istnienia ku temu przesłanek.

Skarżący podniósł, iż do wniosku dołączył dowody wskazujące na brak środków pozwalających mu uiścić wymaganą opłatę od zarzutów od nakazu zapłaty. Prowadzone jest przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne. Nie ma możliwości zaciągnięcia pożyczek, czy kredytów by móc uiścić wymaganą opłatę.

Wskazując na powyższe, wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i zwolnienie go w całości od kosztów sądowych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Zażalenie pozwanej Spółki nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 28.07.2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U z 2010r. Nr 90, poz. 594) strona dokonująca czynności procesowej, od której należy pobrać opłatę sądową, co do zasady obowiązana jest ponieść te koszty, gdyż sprawy cywilne są prowadzone na koszt stron.

W sytuacjach wyjątkowych, a w stosunku do osób prawnych taką sytuację wyjątkową opisuje art. 103 cytowanej ustawy, może się ona ubiegać o zwolnienie od kosztów sądowych.

Podmiot, który o taką pomoc się ubiega, aby ją uzyskać musi dołożyć określonych przez przepisy aktów staranności.

Ustawodawca obciążył, zatem osoby prawne ubiegające się o zwolnienie od kosztów sądowych obowiązkiem wykazania braku stosownych środków na koszty postępowania już w fazie złożenia pisma. Wyjątkowość zastosowania instytucji zwolnienia od kosztów sądowych powoduje, że swoją sytuację finansową strona obowiązana jest przedstawić ze szczególną starannością. Sąd przed rozstrzygnięciem wniosku strony o zwolnienie od kosztów sądowych winien zbadać jej sytuację materialną, ale czyni to w oparciu o przedłożone dokumenty oraz złożone oświadczenia i w wyniku dokonanych ustaleń stwierdza, czy przedstawiony przez stronę materiał jest wystarczający do uwzględnienia jej wniosku. Taką decyzję należy także podjąć w przypadku fragmentarycznego oświadczenia strony lub uczestnika postępowania ubiegającego się o zwolnienie od kosztów sądowych, nie pozwalającego na dokonanie oceny jego sytuacji majątkowej, albowiem wedle wymagań art. 103 u.k.s.c. fragmentaryczne oświadczenie, nie obrazujące sytuacji majątkowej strony, jest równoznaczne z nie wykazaniem braku dostatecznych środków na uiszczenie kosztów.

Ma rację Sąd Okręgowy, iż pozwana Spółka w sposób ogólny i lakoniczny uzasadniła swój wniosek, przedkładając wyselekcjonowane dokumenty obrazujące jej sytuację finansową. Powoływanie się na toczące się przeciwko niej postępowanie egzekucyjne oraz na brak wolnych środków finansowych, co obrazować ma zestawienie dochodu za okres sześciu miesięcy 2013r. nie spełnia wymogu wykazania braku dostatecznych środków na uiszczenie kosztów sądowych. Nawet w zażaleniu strona nie starała się wykazać w jakikolwiek sposób swojej sytuacji majątkowej, pomimo iż reprezentowana jest przez profesjonalnego pełnomocnika, któremu znane powinny być wymogi uzyskania zwolnienia w trybie art. 103 u.k.s.c.

W konsekwencji powyższej oceny Sąd Apelacyjny stwierdza, że o ile żaląca się spółka faktycznie nie posiada środków na poniesienie opłaty sądowej od nakazu zapłaty, to nie wykazała Sądowi istnienia tych okoliczności, przez co sama pozbawiła się możliwości skorzystania z dobrodziejstwa wynikającego z art. 103 u.k.s.c.

Biorąc powyższe pod uwagę, rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego należy uznać za prawidłowe, a zażalenie pozwanej Spółki jako bezzasadne Sąd Apelacyjny oddalił na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.